

Végre meg kell még ama tudós felhívása következtében, ki az aragonit kérdését felhozta, ezuttal tévedésemet elismernem, midőn azt állítottam, hogy ő a bizottság általános felhívása következtében jelentkezett előtte, holott egyenesen hivatalos levél által felszólították, adja elő észrevételeit.

Illó tisztelettel

Pulszky Ferenc.

TÁVIRATOK.

A lengyelek az udvarnál.

Bécs, dec. 19. (Saját tudósítónk távirata.) Károly Lajos főherceg pénteken fogadta a lengyel bábizottság küldöttségét, mely arra kérte, hogy a védnökséget fogadja el. A főherceg megköszönte a küldöttségnek, hogy „a lengyelek még nem feledkeztek meg róla” és elfogadta a védnökséget. — A király tegnap délelőtt magánkihallgatáson fogadta az osztrák urakháza alelnökét, Cartorys ki György herceget; tegnapelőtt a Krakóból ideérkezett Cartorys ki Marcel herceget Rainer főherceg fogadta kihallgatáson és tegnap Albrecht főherceg meglátogatta Cartorys ki Marcel herceg nejét (szül. Susanne orleansi hercegnőt, Nemours herceg leányát).

A pápa ajándéka.

Róma, dec. 19. Az „Osservatore Romano“ a pápa levelét közli, melyet Parochi biborshoz, a római egyházmegye fővikáriusához intézett. E levelben a pápa utal a karácsonyi ünnepekre, melynek alkalmából évente segélyösszeget szokott adni Róma szegényeinek s egyúttal amaz elhatározásának ad kifejezést, hogy a segélyösszeget ez évben, mert a karácsonyi ünnep papi jubileumával összeesik, 140,000 frankra fogja fel emelni.

A német trónörökös betegsége.

Berlin, dec. 19. (Saját tudósítónk távirata.) Az orvosok azt mondják, hogy a trónörökös torkában mutatkozó új sarjadzás nem aggasztó jelenség.

A fegyverkező bolgárok.

Szófia, dec. 19. (A „Bp. H.“ eredeti távirata.) A hadügyminiszter a szobránjé től 100,000 fegyver beszerzésére fog hitelt kérni. Ugyancsak a hadügyminiszter intézkedett, hogy a megrendelt 40,000 pár csizma és 33,000 katonaköpeny ne jövő októberben, hanem már márciusban legyen kész.

Közzgazdasági táviratok.

Berlin, dec. 19. A szövetség tanács elfogadta az új gabonavámügyi törvényt a birodalmi gyűlés által elfogadott szövegezésben és elhatározta, hogy az Ausztria-Magyarországgal fennálló kereskedelmi szerződés meghosszabbítása iránt kötött egyezményt, ratifikálás céljából, a császár elé terjeszti.

Bécs, dec. 19. (Magyar értékek zárlata.) Magy. földteherm. kötv. 100.—. — Erdélyi földteherm. kötv. —. — Erdélyi vasut-részvény 164.50. — 1876. m. k. v. áll. els. kötv. 110.—. — Magyar nyeresémeny-kölcsönrszjegy 116.50. — Szőlő-dézsma váltás. kötv. —. — Kassa-oderbergi vasut-részv. 133.—. — 5 száz. papírjárdék 79.25. — Magyar vasuti kölcsön 147.—. — Magyar hitelbank-részv. 269.75. — Alföldi vasut-részvény 171.60. — Magyar észak-keleti vasut-részv. 142.50. — 1869. m. k. v. áll. els. kötv. 90.50. — Magyar leszámítoló és pénzváltó-részv. 84.—. — Tiszai és szegedi kölcsön-rszjegy 121.25. — 4 százalékos aranyjárdék 95.85.

Bécs, dec. 19. (Osztrák értékek zárlata.) Osztrák hitelrészvény 267.70. — Déli vasut-részv. 83.50. — 4% osztrák aranyjárdék 107.50. — Londoni váltóár 127.50. — Károly Lajos vasut-részv. 192.25. — 1864. sorsjegy 162.25. — 4.2% ezüstjárdék 78.50. — 1860. sorsjegy 129.50. — Török sorsjegy 17.—. — Dunagőzhajós-társ. részv. 340.—. — Angol-osztr. bank-részv. 94.75. — Osztrák államvasut-részv. 220.—. — 20 frankos 10.07. — 4.2% papírjárdék 76.10. — Osztrák hitelsorsjegy 177.50. — Osztrák-magyar bank-részv. 860.—. — Cs. k. arany (vert) 6.04. — Német bankváltók 62.35. — Elbevölgyi vasut-részv. 155.75. — Wiener Bankverein-részv. 84.50. Nyomott.

Bécs, december 19. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 209.50. — Osztrák államvasut részv. 220.25. — Unio-bank —. — Angol-

osztr. bank-részv. 95.50. — 20 frankos 10.07. — Déli vasut-részvény 83.75. — Magy. hitelbank-részv. 271.75. — 4 száz. magyar aranyjárdék 96.95. Nagyon szilárd.

Frankfurt, dec. 19. (Esti tőzsde.) 4 százalékos magyar aranyjárdék 77.—. — Osztr. hitel-részvény 215.25. — Osztrák államv. részv. 175.—. — Déli vasut-részv. 67.3.—. — 4 száz. osztrák aranyjárdék —.—. — Károly Lajos vasut-részv. 156.—. Szilárd.

Páris, dec. 19. (Zárlat.) 3 száz. francia járdék 81.27. — Osztrák államvasut-részvény 460.—. Osztrák földhitel-részv. 757.—. — 4 százalékos magyar aranyjárdék 78.3.—. — Ottomán bankrészvény 507.—. — 4 1/2% francia járdék 107.67. — Déli vasut-részv. 180.—. — Francia törleszt-hető járdék 85.20. — Magyar vasuti kölcsön 306.—. Szilárd.

A marcaltői rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Veszprém, dec. 19.

A marcaltői rablógyilkosság ügyében ma kezdődött a tárgyalás a helybeli törvényszék előtt. A vádlottak padján öt oláh cigány ül, szilaj tekintetű földmies alakok, kik ez év szept. 29-én a Pápa és Marcaltő közötti országúton a vásárról hazatérő iparosokat megtámadták, s Bálint István, Császár Ferenc József fuvarosokat s Holly László pápai csizmadiamestert meggyilkolták, Csánaky Istvánnét, Rozs Ferencné s Dukics Ignácot pedig súlyosan megsebesítették s kifosztották.

A tárgyalás délelőtt tízedfél órakor kezdődött. Az ítélő-tanács elnöke Laky Kristóf, szavazóbírák Tóth László és Takács Lajos, jegyző Wlassics Kálmán. A kir. ügyészséget Pongrácz Jenő kir. alügyész képviseli, a védelmet Steiner Kálmán dr., Ányos László, Vádnay Béla dr., Csete Antal dr., Rassy József dr., Spitzer Mór, Fodor Mihály dr., Matisz Dezső dr., Rosenthal Sándor dr. és Cserny László vállalták el.

Az elnök mindenekelőtt figyelmeztette a közönséget, mely szorongásig megtöltötte a tárgyalási termet, hogy illően viselje magát, aztán bevettette a vádlottakat. Szuronyos börtönörök kísérték a gyilkos cigányokat a terembe, kik félve, romegve állottak meg a törvényszék előtt. A vádlottak ezek: Sztojka Mihály, Karvaly Barnu aliás Krajcár Csibók, Karika Vendel, Bihari Boldizsár és Sztojka Géza. Állítólag Ikerényben határozta el, hogy szeptember 29-én a csornai vásárról hazatérő iparosokat meggyilkolja és kirabolja s tervüket végre is hajtották. A boldogtalan embereket dorongokkal verték le, s pénzt és csizmákat raboltak el tőlük.

A törvényszék első sorban a panaszosokat hallgatta ki.

Csánaky Istvánné elmondja, hogy a gyilkosok hátulról támadtak. Azt hiszi, hogy ötven voltak. Ennél többet nem tud, mert az első ütésre eszméletét veszítette.

Rozs Ferencné nem ismer föl senkit a gyilkosok közül. Mindössze csak arra emlékszik, hogy pénzt követeltek tőle, s hogy ezt megtagadta, az egyik rabló fejbe ütötte.

Dukics Ignác még mindig beteg s nem is jött el a tárgyalásra. Egyébiránt nem látott semmit, mert — miként a vizsgálóbírónak elmondotta — ő magára huzta a köpönyegét s az első ütésre elájult.

Dukics Ignác né a bűnjelek közt felismerte a férje szemüvegét. Ezt s a Holly László kulcsát a cigányoknál találták meg s a legfontosabb bűnjelt képezi.

Bálint János, a meggyilkolt Bálint István apja elbeszéli, hogy lova, mihelyt hazatért, felfordult, mert meg volt szurva. Fia halva feküdt a kocsin, mellette egy rossz kalap s egy lepedő, mely a gyilkosoké lehetett.

Holly Lászlóné felismeri a bűnjelek közt a férje kulcsát s több pár csizmát.

Most a vádlottakra került a sor.

Sztojka Mihály, egy sugár termetű, izmos fekete körszakálu cigány, folyékonyan, de óvatosan felel a kérdésekre s minden szava után „kezit-lábát csókolja a méltóságos törvényszéknek.“ „Kovácsoló cigány“-nak mondja magát s azt állítja, hogy heten követték el a gyilkosságot. Mikor aztán kitünt, hogy

csak ötven voltak a gyilkosok, azt mondja nagy alázatosan: „Hát legyen úgy, mint a méltóságos urak akarják.“ A tervet, ugymond, Rafáel és Csúrka főzték ki, ők azonban nem vettek részt a gyilkosságban. Apróra elbeszéli ezután, hogy mint támadták meg a vásárosokat s ki mennyit kapott a zsákmányból. Mindegyiknek jutott egy-két pár csizma s öt forint készpénz. Fegyverük a dorong volt, ezzel ütötték agyba-főbe a szerencsétlen embereket. Hogy ki mennyit ütött, azt nem tudja. Mielőtt lesbe állottak volna, jól bepálinkáltak, hogy több bátorságuk legyen a véres munkához.

Csete védőügyvéd: Előre elhatározták, hogy gyilkolni fognak? **A vádlott:** Nem. Csak azt határoztuk el, hogy szépen kérni fogjuk a pénzüket, ha pedig nem adják, erőszakkal vesszük el. — **Az ügyész:** Hát hogyan cselekedtek? **A vádlott:** Elvettük erőszakkal. — **Az ügyész:** Es meg is gyilkoltak három embert. **A vádlott:** Meg ám, mert az öregek azt mondták, hogy addig üssük őket, míg meg nem halnak.

Krajcár Csibók, a főcinkos, azzal védekezik, hogy nem jószántából tartott a gyilkosokkal, hanem ezek kényszerítették, hogy velük menjen.

Az elnök: Ki kényszerítette? **A vádlott:** A Sztojka. **Az elnök:** De a többiek nem így mondták Jm. **A vádlott:** Azoknak ne tessék hinni, mert rokonok; testvérek is, meg sógorok. **Az elnök:** (a dorongokra mutatva): Mutassa meg, hogy maga melyikkel ütött. **A vádlott:** Az nincs közte. Nálam csak olyan vékonyka pálcá volt akár egy ostornyél. De azzal sem bántottam senkit.

Kihallgatták még **Karika** Vendelt s aztán szembesítették a három gyilkost, Karika beösmerte, hogy a második kocsit ő állította meg. Krajcár a szembesítésnél is megmaradt amellett, hogy ártatlan.

A tárgyalást holnap folytatják.

NAPIHIREK

Budapest, dec. 19.

— **(Ostromállapot a telegráfon.)** Pozsonyi levelezőnk éjfél tájt jelenti nekünk, hogy ma este fontos katonai híreket tartalmazó táviratot adott föl számunkra, a távirat elküldését azonban a pozsonyi állomás megtagadta.

— **(Klapka tábornok)** — mint nekünk Konstantinápolyból írják, — néhány hét óta a török fővárosban időz. Koncesszió-ügyekkel foglalkozott, kis-ázsiai vasutakat és egy konstantinápolyi telefonhálózatot illetőleg. Kivált az utóbbi járt nagy nehézségekkel, mert a törökök mindeddig elkeseredett ellenségei voltak a telefonnak. Klapka tábornok közelebb hazautazik Magyarországra.

— **(Nők az egyetemen.)** A belga egyetemeken egy idő óta feltűnő módon szaporodik a női hallgatók száma s különösen a brüsszeli egyetem bővelkedik bennük, mert ott jelenleg husz nő hallgatja a különféle tudományokat. A hölgyek azonban nem viselkednek rokonszenvvel minden tudomány-ág iránt, így például az orvosi és a jogi egyetemre csak kevesen járnak, de annál többen akadnak olyanok, a kik természettudományokkal foglalatkoskodnak. Legnagyobb részük azonban a gyógyszerészi pályára készült azért, mert ez a tanfolyam csak három évig tart s így a legrövidebb és legolcsóbb is. Oly fiatal leányoknak, a kik megkapták a gyógyszerészi diplomát, hamar akad valami vidéki orvos férjük s ez igen hasznos dolog mindkét félre, mert az orvos rendel és a feleség készíti el a gyógyszereket.

— **(Furosa szent.)** Rómából írják: Azok között az értékes ajándékok között, a melyeket a pápa a világ minden részéből jubiläumára kapott, volt egy, a melyet a kis Mombure francia község küldött hódolata jeléül. Az ajándék gyönyörű szobor volt zománcozott aranybronz alapon s mint azt a rajta levő felírás mondja, szent Amabilist ábrázolja. A pápa kamarása ezt az ajándékot maga vette át, de ijedten kiáltott fel, a mint a szobor arcát meglátta, mert felismerte benne azt, a kit tulajdonképpen ábrázolt. Az arc a párisi rémuralom egyik ismert alakjának Saint Justnek arca volt. A szobrot persze ismét becsomagolták s visszaküldték Momburenek, egyszersmind megmagyarázva a visszautasítás okát.

— **(Gyilkos föld.)** Baranyamegyei Egérág községben Gombos János kisgazda kutatás közben szerencsétlen véget ért. Már jó mélyen dolgozott, mikor a föld rászakadt és eltemette. Négy óra kellett, míg kiásták iszonyuan eltorzult holt tetemét. Édes anyja, neje és négy kiskoru arvája siratja.